

CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO LIÊN TỤC

LỚP “ĐẶT BUỒNG TIÊM DƯỚI DA DƯỚI HƯỚNG DẪN SIÊU ÂM”

(Dành cho các bác sĩ đang công tác tại các cơ sở Y tế)

(160 tiết: 32 tiết lý thuyết và 128 tiết thực hành)

I. GIỚI THIỆU

Buồng tiêm dưới da (BTDD) ngày càng được sử dụng rộng rãi trên những bệnh nhân mắc bệnh mãn tính cần lập đường truyền tĩnh mạch trung tâm. Năm 1982, Niederhuber đã giới thiệu BTDD trong thực hành lâm sàng. Cấu tạo BTDD gồm một catheter nằm trong lòng tĩnh mạch trung tâm, được nối với buồng tiêm được đặt dưới da thành ngực. Việc bơm truyền được thực hiện qua một loại kim đặc biệt cho phép đâm xuyên da và màng silicon của buồng tiêm, thủ thuật được thực hiện trong điều kiện vô trùng. Vì nằm hoàn toàn dưới da nên giúp bệnh nhân có thể hoạt động và sinh hoạt bình thường.

Kỹ thuật đặt buồng tiêm dưới da ngày càng phổ biến trong điều trị bệnh ung thư, đặc biệt với những trường hợp phải truyền hóa chất nhiều lần. Tuy nhiên hiện nay chỉ có ít cơ sở y tế có thể thực hiện kỹ thuật này. Khóa học đặt buồng tiêm dưới da dưới hướng dẫn siêu âm được tổ chức tại Bệnh viện Ung Bướu TP. Hồ Chí Minh, dành cho các bác sĩ chuyên ngành Ngoại khoa ung bướu.

Chương trình đào tạo có tổng số tiết học là 160 tiết gồm 32 tiết lý thuyết và 128 tiết thực hành, kéo dài liên tục trong 04 tuần. Chương trình này được thiết kế theo đúng qui định của TT 22/2013/ TT-BYT, Thông tư 26/2020/ TT-BYT và công văn hướng dẫn xây dựng chương trình số 636/K2ĐT của Cục Khoa học Công nghệ và Đào tạo. Bộ Y tế.

II. MỤC TIÊU KHÓA HỌC

2.1 Mục tiêu chung:

Chuẩn hóa kiến thức, kỹ năng và thái độ trong thủ thuật đặt buồng tiêm dưới da

2.2 Mục tiêu cụ thể:

a) Về kiến thức:

*Kỹ thuật đặt buồng tiêm dưới da:

- Mô tả được các kỹ thuật đặt catheter tĩnh mạch trung tâm
- Mô tả được chỉ định và chống chỉ định đặt BTDD.
- Mô tả được kỹ thuật đâm kim và luồn guidewire.
- Mô tả được kỹ thuật nong và luồn catheter.
- Giải thích được kỹ thuật rút guidewire và đảm bảo vị trí catheter.
- Giải thích được kỹ thuật bơm rửa flushing.
- Mô tả được dụng cụ cần thiết và bộ kit đặt BTDD.

* Biến chứng và xử lý biến chứng trong lúc đặt BTDD

- Mô tả được biến chứng của kỹ thuật đặt BTDD.
- Phòng ngừa biến chứng của kỹ thuật đặt BTDD
- Nhận biết và xử lý được biến chứng của kỹ thuật đặt BTDD.
- Nhận biết được biến thể giải phẫu của tĩnh mạch cảnh trong.

* Tiếp cận tĩnh mạch dưới hướng dẫn siêu âm

- Nắm vững nguyên tắc cơ bản của siêu âm.

- Nhận biết cấu trúc giải phẫu tĩnh mạch, động mạch, phổi, tràn khí màng phổi.
- Nhận biết mạch máu qua 6 đặc điểm.

*** Chăm sóc BTDD và xử lý biến chứng BTDD**

- Mô tả được biến chứng BTDD.
- Nhận biết và xử lý được biến chứng BTDD.
- Mô tả được kỹ thuật cắm kim, rút kim và bơm rửa BTDD.

b) Về kỹ năng: Thực hiện được 5 trường hợp đặt BTDD dưới sự hướng dẫn của giảng viên chính.

c) Về thái độ:

- Tham gia đầy đủ nội dung chương trình đào tạo
- Hoàn thiện nội dung chương trình học
- Tham gia kiểm tra lý thuyết và thực hành cuối khoá.

III. ĐỐI TƯỢNG ĐÀO TẠO, YÊU CẦU ĐẦU VÀO ĐỐI VỚI HỌC VIÊN

3.1. Đối tượng học viên:

Học viên được tham dự khóa học khi có điều kiện sau:

- Các bác sĩ đang tham gia công tác tại các bệnh viện tuyến tỉnh và thành phố trong lĩnh vực ngoại khoa của khoa ung bướu.

- Có thâm niên công tác trong khoa ngoại và đang là phẫu thuật viên có trên 5 năm công tác (có giấy xác nhận của cơ quan công tác).

- Có chứng chỉ hành nghề ngoại khoa, ung bướu.

3.2. Số lượng học viên: 5 học viên / lớp.

IV. CHƯƠNG TRÌNH CHI TIẾT

4.1. Thời gian chương trình:

- Khóa học thực hiện trong 20 ngày làm việc (1 tháng).
- Mỗi tiết học kéo dài 45 phút.
- Một buổi học gồm 4 tiết, học vào các ngày trong tuần, từ thứ 2 đến thứ 6.

4.2. Phân phối thời gian chương trình đào tạo:

- Lý thuyết: 32 tiết
- Thực hành: 128 tiết

4.3. Nội dung:

STT	Tên bài	Mục tiêu học tập	SỐ TIẾT		
			Tổng số	Lý thuyết	Thực hành
01	Sinh lý và giải phẫu mạch máu trong đặt buồng tiêm dưới da.	- Mô tả được cấu trúc thành mạch, sinh lý hệ thống tĩnh mạch - Nhận biết được vị trí giải phẫu động mạch, tĩnh mạch, thần kinh vùng cổ, nách, bẹn, lòng ngực. - Nhận biết được các biến thể giải phẫu tĩnh mạch cảnh trong.	04	04	
02	Nguyên lý siêu âm và ứng dụng trong đặt buồng tiêm dưới da	- Hiểu rõ nguyên lý siêu âm cơ bản. - Nhận biết được trên siêu âm cấu trúc mạch máu, phổi-màng phổi, tràn khí, tràn dịch màng phổi.	44	04	40
03	Kỹ thuật đặt và rút buồng tiêm dưới da	- Liệt kê đủ chỉ định, chống chỉ định đặt buồng tiêm dưới da. - Hiểu được vị trí tối ưu của đầu tận catheter và cách nhận biết. - Mô tả được các bước kỹ thuật đặt buồng tiêm dưới da bằng phương pháp Seldinger. - Mô tả được các bước kỹ thuật đặt buồng tiêm dưới da bằng phương pháp mở mở.	44	04	40
04	Biến chứng của kỹ thuật đặt buồng tiêm dưới da và xử trí	- Nhận biết được các biến chứng của phẫu thuật đặt buồng tiêm và cách xử trí. - Mô tả cách ngăn ngừa để tránh biến chứng và cách phát hiện.	24	04	20
05	Biến chứng buồng tiêm dưới da và cách xử trí	- Nhận biết được các biến chứng buồng tiêm dưới da và cách xử trí. - Mô tả cách ngăn ngừa để tránh biến chứng và cách phát hiện	08	04	04
06	Chăm sóc buồng tiêm dưới da	- Hiểu rõ nguyên tắc tiếp cận buồng tiêm dưới da. - Thực hiện đúng các bước cắm kim, lưu kim, rút kim, khóa Heparin. - Biết cách hướng dẫn chăm sóc tại nhà.	24	04	20
07	Thảo luận – Hệ thống		04	04	
08	Kiểm tra		08	04	04
	Tổng số tiết		160	32	128

V. DANH SÁCH GIẢNG VIÊN VÀ TRỢ GIẢNG

- | | |
|----------------------------------|-------------------------------------|
| 1. TS.BS. Diệp Bảo Tuấn | - Phó Giám Đốc Bệnh viện |
| 2. BSCKII. Đặng Huy Quốc Thắng | - Trưởng khoa Ngoại ngực, bụng |
| 3. BSCKII. Phạm Đức Nhật Minh | - Phó Trưởng khoa Ngoại ngực, bụng |
| 4. THS.BSCKII. Hoàng Thành Trung | - Phó Trưởng khoa Điều trị Tổng hợp |
| 5. BSCKII. Mai Thế Khải | - Trưởng khoa Nội soi Siêu âm |
| 6. BSCKI. Huỳnh Khánh Phú | - Khoa Nội soi Siêu âm |
| 7. THS.BSCKI. Đoàn Văn Lâm | - Khoa Ngoại ngực, bụng |
| 8. BSCKI. Phạm Hữu Huấn | - Khoa Ngoại ngực, bụng |
| 9. BSCKII. Nguyễn Thanh Hoàng | - Khoa Ngoại ngực, bụng |
| 10. BSCKI. Vũ Đình Khánh Hoàng | - Khoa Ngoại ngực, bụng |
| 11. BSCKI. Võ Quang Hùng | - Khoa Ngoại ngực, bụng |

VI. CẤP CHỨNG CHỈ ĐÀO TẠO LIÊN TỤC

- **Tên chứng chỉ:** Đặt buồng tiêm dưới da dưới hướng dẫn siêu âm

- **Điều kiện cấp chứng chỉ:**

+ Chuyên cần: Tham gia đủ 80% số tiết lý thuyết

+ Thực hành: Tham gia tối thiểu 80% số tiết thực hành theo chương trình thực hành

+ Điểm kiểm tra kết thúc: Đạt từ 7 điểm trở lên

Chỉ tiêu kỹ thuật: Thực hiện được kỹ thuật đặt buồng tiêm dưới da đúng kỹ thuật và an toàn.

- Giá trị của chứng chỉ:

+ Được tính 160 tiết vào thời gian tham gia đào tạo liên tục hàng năm

+ Có giá trị trong việc duy trì chứng chỉ hành nghề
